

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 18C/326/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115219773
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Kvasnicová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3115219773.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou Mgr. Lenkou Kvasnicovou v právnej veci žalobcu H.. W. V., bydliskom B. XXX/XX, V. XX - Z., E. republika, proti žalovanému H.. I. Z., bydliskom V. Z. XXXX/XX, P. nad B., o zaplatenie, 108 eur, 4.000 eur a o určenie oprávneného a výšky podielu z hospodárenia v spolku takto

rozhodol:

- I. Konanie sa v časti o zaplatenie 4.108 eur z a s t a v u j e .
- II. Žaloba sa z a m i e t a .
- III. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného vrátenia sumy 108 eur na účet spoločenstva, vrátenia sumy 4.000 eur na účet spoločenstva. Počas konania rozšíril predmet konania o určenie, kto je oprávnený a v akom rozsahu poberať podiely z hospodárenia v spolku. V neposlednom rade ďalším podaním žiadal aj o zaplatenie sumy 9.000 eur. Žalobu zdôvodnil tým, že žalovaný si vyúčtoval za obdobie od 01.10.2012 do 30.04.2012 ako bývalý pokladník - účtovateľ sumu 108 eur za činnosť v dozornej rade a vyúčtovanie sám nepodpísal. Výdavkový pokladničný doklad si vyplnil sám, podpísal sám, nikto mu ho neschválil a sám si vyplatil peniaze. Do pokladničnej knihy a peňažného denníka to dopísal dodatočne on sám, keď už všetky výdaje a príjmy boli zapísané. Žalovaný dňa 27.04.2015 vybral z účtu v E.. nad B. sumu 4.000 eur, ktoré doposiaľ nevyúčtoval. Účet spoločenstva, ktorý je vedený na odporcu a dvoch spoludisponentov, nie je jeho. Peniaze sú spoločenstva a žalovaný ich iba spravuje. Jeho ako spoludisponenta a súčasného pokladníka obchádza. Nedáva mu výpisy z účtu, aby mohol riadne viesť finančné doklady a tým mu bráni vo výkone funkcie. Poznámene, že z pracovných dôvodov začal v súčasnom Spoločenstve pracovať ako pokladník až júli 2014. V Dohode je zapísaný ako podielový spoluvlastník pod č. 18. Preto nebolo potrebné podávať nijaké ďalšie doklady. Podotkol, že nevie, čo robil žalovaný ako pokladník od roku 2006 do 4/2012, keď ukončil svoju funkciu pokladníka, pretože až do 4/2010 neexistovali žiadne stanovy. Jeho jedinou činnosťou bolo rozdeľovať si odmeny, prepočítavať podiely, upravovať výšky podielov bez akéhokoľvek oprávnenia. Žalovaný nie je oprávnený komukoľvek zadržať výplatu podielov bez toho, aby o tom rozhodol súd. Tiež nie je oprávnený schvaľovať ani odmeny členom dozornej rady. Tieto navrhuje dozorná rada a schvaľuje ich plenárne zhromaždenie. To sa od júla 2014 nestalo a žalovaný si robí, čo chce. Od novembra 2009 do 4/2014 nebol v objektoch nájomca, p. G. pre nezhody so žalovaným. Budovy zostali nevyužitú, rozkradlo sa, čo sa mohlo a neplatením nájmu približne 15.000 eur ročne došlo i ku škodám na peniazoch. V súčasnosti je nájom len 8.000 eur ročne, čo sú ďalšie škody. Žalovaný nebol po rezignácii bývalého predsedu dňa 27.07.2014 schopný nič zaistiť ani vymôcť od bývalého predsedu poriadny zápis z plenárnej schôdze. Jeho správanie bolo hlavnou príčinou tohto stavu, ktorý trval 2 roky a nakoniec celá dozorná rada

skončila údajne z osobných dôvodov. Jednanie plenárneho zhromaždenia sa v rokoch 2015 - 2016 4x rozpadlo. Neboli schválené žiadne správy, ani uznesenie. Neboli schválené žiadne správy ani uznesenia tak, ako ich žalovaný predložil súdu. Všetky doklady sú neplatné. Do súčasnosti nie sú spracované práva a povinnosti jednotlivých členov dozornej rady, a preto si v tom žalovaný robil, čo chcel. Žalovaný nebol nikým schválený ako splnomocnenec Spoločenstva a nebol teda kompetentný nakladať s finančnými prostriedkami. Peniaze nie sú jeho, ale podielnikov. O jeho neekonomickom správaní svedčí, že jednak poukazuje na nedostatok finančných prostriedkov, ale na druhej strane navrhuje nezmyselné odmeny. Neberie do úvahy množstvo finančných prostriedkov na účte, nemyslí na rezervy, len aby rozdával. Dňa 20.06.2016 opäť vybral z účtu 4.000 eur. Zaviedol si dvojitú dokumentáciu pre účtovanie, čo je naprosto zbytočné vyhadzovanie peňazí, rovnako ako poštové. Žalobca ďalej uviedol, že osvedčením o dedičstve sp. zn. 21D/1510/02 sa stal nadobúdateľom majetkového podielu v celosti v bývalom V. výrobnom - obchodnom družstve v V. O. a ustupujúcich spoludedičov vyplatil. Súrodencom sa ale nepáči, že by podiely nemali dostávať a žalovaný mu na základe toho podiely v októbri 2015 na rok 2014 nevyplatil. Toto mu neoznámil, dozvedel sa o tom inou cestou až v marci 2016. Na to ale nemal právo, rovnako ako na vyplácanie podielov. Žiadal preto rozhodnúť, ako to má byť, či mu patrí 100 % podielov alebo nejaká iná čiastka.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Uviedol, že čo sa týka 4.000 eur, tieto vybral minulý rok na vyplatenie podielov spoločníkov, pričom tieto boli vyplatené na dva razy v mesiacoch jún a júl 2016, keďže zomrel jeden člen spoločnosti. V otázke 108 eur potvrdil, že tieto si skutočne vybral ako pokladník, ale keď v r. 2014 odovzdával pokladňu Q. Z., rozpísal jej jednotlivé položky, ktoré boli zahrnuté v sume 108 eur. Mal za to, že je to tak v poriadku a nikto ho neupozornil, že si odmenu vyúčtoval neoprávnené. Až v r. 2015 toto napadol žalobca. Odmenu si vyráтал tako, ako ostatným členom dozornej rady v každom roku. Dodal, že asi pred dvomi rokmi skončil s funkciou predsedu vtedajší predseda a bolo potrebné zvoliť nové orgány. Navrhnutý bol on, žalobca a p. S.. Za celé obdobie sa im nepodarilo zvoliť nové orgány, pričom počas tohto obdobia si funkcie podelili a žalobca bol pokladníkom. Okrem toho mal písať aj zápisnice, ale od to odmietol. Neskôr zistili, že žalobca si zo spoločných peňazí vybral asi 60 eur na úhradu právnych služieb pre svoje vlastné súkromné potreby. Bolo to hrubé porušenie finančnej disciplíny. Vtedy povedal, že je nezodpovedný a viac do ruky peniaze nedostane. Preto bol aj zvolený ďalší spoludisponent. Žalovaný ďalej uviedol, že Spoločenstvo spoluvlastníkov nehnuteľnosti E. S. Y. vzniklo ako G. W. v roku 1994. Do roku 2000 disponoval s finančnými prostriedkami B. U.. Pri preberaní pokladne vyhlásil, že v pokladni nemá žiadne peniaze ani na bankovom účte. Postupom času zistil, že U. bol nezodpovedný a s peniazmi hospodáril ako chcel. Preto bol z funkcie odvolaný. Žalobca na neho podal dňa 08.10.2015 ďalšie trestné oznámenie, že vybral z účtu 4.000 eur a 1.000 eur bez toho, aby ho o tom informoval. Má pravdu, ale po tom ako hrubo porušil finančnú disciplínu a jeho arogantnému správaniu sa mu snažil vyhýbať a k výberu peňazí z účtu si prizýval druhého disponenta. Na plenárnom zhromaždení je vždy zverejnená finančná správa za uplynulý rok. Takúto správu podával aj 27.08.2016, no nemôže sa to, že žalobca sa plenárneho zhromaždenia nezúčastnil. Peniaze použil sčasti na výplatu členských podielov a zvyšok je v pokladni. Žalobca proti nemu podal trestné oznámenie aj dňa 02.05.2016 ohľadne nevyplatenia členských podielov za rok 2015. Je to pravda, no podľa stanov spoločnosti mal žalobca predložiť výpis z katastra, že je vlastníkom nehnuteľnosti E. a v akom podiele. Tvrdí, že je vlastníkom celého podielu, ale jeho brat predložil výpis z katastra, že je vlastníkom 20 % podielu po otcovi. O tomto mailom žalobcu informoval, no on mu odmietol výpis z katastra predložiť. Na základe toho vyplatil súrodencom žalobcu po 20 % podľa pozostalosti po ich otcovi. Žalobcovi podiel nevyplatil. Jeho podiel má zadržať, až kým si nevyšporiada pokladňu a neodovzdá doklady pani Z.. Plenárne zhromaždenie neschválilo žalobcovu členstvo v spoločnosti, pretože nedoložil potrebné podklady.

3. Rozsudkom č. k. 18C/326/2015-149 zo dňa 15.05.2017 súd v časti o zaplatenie sumy 5.000 eur konanie zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom v tejto časti. Vo zvyšku žalobu zamietol z dôvodu nedostatku ako aktívnej vecnej legitímácie (v časti o zaplatenie sumy 4.108 eur), tak aj nedostatku pasívnej vecnej legitímácie (v časti o určenie podielov) a rozhodol o náhrade trov konania.

4. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením č. k. 17Co/335/2017-177 zo dňa 26.09.2018 rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti zrušil a vec vrátil na nové konanie. Nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie v časti o zaplatenie sumy 4.108 eur a v časti o učenie výšky podielov vytykal súdu prvej inštancie, že vôbec neodôvodnil svoje rozhodnutie.

5. Žalobca podaním zo dňa 23.06.2020 zoberal žalobu v časti o zaplatenie sumy 108 eur, 2 x 4.000 eur a 1.000 eur späť a nežiadal o nich rozhodnúť. Súd preto v súlade s § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konanie v časti 4.108 eur zastavil. O zvyšnej časti (5.000 eur) nerozhodoval, nakoľko v tejto časti bolo konanie rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 18C/326/2015-149 zo dňa 15.05.2017 zastavené a v tejto časti rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Táto časť tak nebola predmetom konania. Predmetom konania zostal len nárok uplatnený žalobcom o určenie výšky podielov.

6. V ďalšom konaní žalobca k veci uviedol, že sa domnieva, že podiely mu patria v celosti. Podiely sú vo výške 67/1000. Výška otcových podielov bola stanovená v peňažnom vyjadrení 359.362 Kčs podľa transformačného projektu. V spolku vládol zmätok; výpočet podielov podľa zákona č. 42/1991 Zb. bol niekoľkokrát upravovaný najmä žalovaným. Žalovaný robil úpravu podielov vo vlastnej réžii, pričom k tomu ho nič neoprávňovalo. Podiely stanovil sám žalovaný. Jemu dal 53 jednotiek, ostatným súrodencom po 3,5 jednotiek. V ďalšom výpočte to bolo zas inak. Zdôraznil, že on žiadne podiely priamo nedostal vyplatené, žiadnu výplatnú listinu nikdy nepodpísal. Žalovaný posielal podiely cez brata Jána, ktorý je od roku 2011 po mozgovej mŕtvici ochrnutý a tieto veci s ním nikto neriešil. Brat U. zomrel v auguste 2019. Dedičský zápis sa u neho o žiadnych podieloch nezmieňuje, lebo tieto odkúpil on a všetkých súrodencov vyplatil.

7. Žalovaný k veci uviedol, že peniaze z podielov nevyplatil p. F.reto, lebo ju nenašiel doma a keď peniaze poslal poštou, vrátili sa mu späť. Žalobcovi nevyplatil podiely preto, lebo z pokladne spolku použil 60 eur na osobné účely. Následne oznámil, že už nie je predsedom spoločenstva a nemôže sa k veci vyjadrovať.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením osvedčenia o dedičstve sp. zn. 21D/1510/02 zo dňa 22.09.2003, potvrdení o výplate zákonného dedičského podielu, ktoré listinné dôkazy predložil žalobca a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Osvedčením o dedičstve sp. zn. 21D/1510/02 zo dňa 22.09.2003, právoplatným dňa 08.10.2003, nadobudol žalobca majetkový podiel v V. výrobnom - obchodnom družstve V. O. v likvidácii v celosti bez povinnosti výplaty zákonného dedičského podielu ustupujúcej spoludedičke Q. V. a s povinnosťou výplaty zákonného dedičského podielu ustupujúcim spoludedičom X. V., B. V., U. V. a I. F., každému po 31.369,20 Sk v lehote do 31.10.2003.

10. Z potvrdení o výplate zákonného dedičského podielu vyplýva, že žalobca dňa 31.10.2003 vyplatil Q. V. zákonný dedičský podiel v V. výrobnom - obchodnom družstve vo výške XX.XXX,XX Sk. Rovnakú sumu z rovnakého dôvodu vyplatil dňa 30.10.2003 Jánovi pružincovi, dňa 29.10.2003 B. V., dňa 30.10.2003 U. V. a dňa XX.XX.XXXX I. F..

11. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

12. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Žalobca sa svojou žalobou domáhal určenia výšky podielov. Súd túto žalobu vyhodnotil ako určovaciu žalobu v zmysle § 137 písm. c) CSP, a preto sa primárne zaoberal zistením, či má žalobca na takomto určení naliehavý právny záujem tak, ako to požaduje zákon. Určovacie žaloby majú podľa právnej teórie, ako aj záverov rozhodovacej praxe opodstatnenie tam, kde je ešte len stav ohrozenia práva a nie už jeho porušenia. Určovací návrh má teda charakter preventívnej ochrany práv, keď musí existovať stav právnej neistoty žalobcu, ktorý má práve určovací návrh (žaloba) odstrániť. Teda naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení musí spočívať v tom, že by sa ním vyriešili všetky sporné otázky medzi stranami sporu a vytvoril by sa pevný právny základ pre budúce právne vzťahy. V danom prípade má súd za to, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 21D/1510/02 zo dňa 22.09.2003, právoplatného dňa 08.10.2003, jednoznačne vyplýva, ktorý z dedičov a v akom podiele nadobudol podiel v V. B. V. O. v likvidácii. Neexistuje tak stav právnej neistoty žalobcu, pretože na základe uvedeného osvedčenia tento s istotou vie, či a v akej veľkosti mu patrí predmetný podiel a či prípadne patrí aj iným dedičom. Skutočnosť, že iné osoby, napr. žalovaný, nerešpektujú dohodu dedičov schválenú v osvedčení o dedičstve, nie je dôvodom pre podanie určovacej žaloby. V súdnej veci žalobcom podaná žaloba slúži len na množenie sporov a neslúži potrebám praktického života. S poukazom na uvedené súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Okrem uvedeného

súd len pre úplnosť dodáva, že ďalším dôvodom, pre ktorý by bol žalobca v konaní neúspešný, je nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného tak, ako to už uviedol vo svojom pôvodnom rozhodnutí. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna strana (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide a druhá strana je subjektom hmotnoprávnej povinnosti. Žalovanému však z hmotného práva nevyplýva žiadna povinnosť voči žalobcovi, nakoľko samotný žalovaný nemá žiaden vzťah k majetkovým právam žalobcu. O to viac, keď v súčasnosti už ani podľa jeho vlastného vyjadrenia nevykonáva funkciu štatutárneho orgánu stranami uvádzaného a existenciu nerozporovaného spolku.

13. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. V predmetnej veci mal plný úspech žalovaný. Z obsahu spisu však nevyplývali žiadne trovy, ktoré by mu v súvislosti s týmto konaním vznikli, preto mu súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trenčíne, pokiaľ sa tohoto práva po vyhlásení rozsudku účastníci výslovne nevzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 132 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.